

Horní Jiřetín

Kraj: Ústecký

Správní obvod: Litvínov

Nadmořská výška: 271 m n. m.

Počet obyvatel: 2 179

Adresa URL: www.hornijiretin.cz

Okres: Most

GPS souřadnice: 50.573094N, 13.547169E

První pís. zmínka: 1263 (761 let)

PSČ: 435 43

Památky a zajímavosti Horní Jiřetín

Na území Horního Jiřetína se nalézá mnoho cenných architektonických i přírodních památek.

Přímo v Horním Jiřetíně stojí velmi cenný raně barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie postavený na pokyn pražského arcibiskupa Jana Bedřicha z Waldstein – Wartenberk v letech 1694 až 1700 podle plánů významného architekta J. B. Matheye. Jedná se o dvoulodní kostel postavený na půdorysu kříže s užším polygonálním presbytářem a mohutnou hranolovou věží v třiosém průčelí. Portál hlavního vstupu je bohatě zdoben sochami madony a puttů. Lodi i presbytář jsou zaklenuty mohutnými valenými klenbami. Interiér je vybaven hodnotným původním zařízením převážně z první poloviny 18. století. Zajímavostí jsou ostatky dvou světců v krásných rokokových schránkách (vše je darem papeže Pia VI. jiřetínskému kostelu). Součástí prohlídky kostela je i výstup na vyhlídkové terasy při hlavní věži (krásný výhled na celý Jiřetín a široké okolí).

Nejvýznamnější architektonickou památkou je zámek Jezeří vkomponovaný do svahů Krušných hor 4km západně od Horního Jiřetína. Původně gotický hrad ze 14. st. byl přestavěn na renesanční a později na barokní zámek. Přes neobyčejnou architektonickou a uměleckou hodnotu není znám autor projektu. Ze všech historických majitelů se do dějin zámku nejvíce zapsali Lobkowiczové, kteří zde působili více než tři století a jejichž přičiněním byla oblast středního Podkrušnohoří považována za jednu z nejkrásnějších v celé monarchii. Nejvýrazněji se zámek zapsal jako místo hudební a literární kultury. S Jezeřím jsou spojena taková jména jako L. v. Beethoven, CH. V. Gluck, bratři Vraničtí, J. W. Goethe. V roce 1802 vybudoval kníže František Maxmilián z Lobkowicz na Jezeří zámecké divadlo. Zámek býval obklopen rozlehlým anglickým krajinářským parkem. Větší jeho část byla zničena povrchovou těžbou uhlí, přesto zbylá rozloha stále poukazuje na někdejší krásu zámeckého parku. Část zámku je dnes zpřístupněna návštěvníkům, jichž ročně přichází cca 15 tisíc. Vedle tradičních prohlídek interiérů nabízí nejbližší okolí zámku mnoho vyhlídek na brutálně zdevastovanou krajinu Podkrušnohoří. Návštěvníci tak mohou v reálu porovnat krásu krušnohorské přírody s tragickými dopady neuvážené a nepochopitelně necitlivé činnosti člověka v krajině. Barokní sousoší sv. Jiří, přenesené z Dolního Jiřetína do Litvínova a v nedávné době vráceno zpět do Horního Jiřetína.

